

V Gotenici o skrivnostni Gotenici

12. 5. 2007

Kar Gotenico še danes dela skrivnostno, je dejstvo, da ta kraj nima niti enega stalno prebivajočega stanovalca

V dvorani Policijsko vadbena centra v Gotenici je uredništvo dokumentarnih filmov Televizije Slovenija včeraj predpremiero predvajalo dokumentarni film *Gotenica*, skrivnostni kraj zamolčane zgodovine scenarista in režiserja **Slavka Hrena**. Čeprav so slovenske oblasti po spremembi sistema javnosti omogočile nekakšen vpogled tudi v ta skrbno varovani svet visoke politike, Gotenica ostaja še zmeraj zavita v tančico skrivnosti.

Kar jo dela še danes skrivnostno, je dejstvo, da ta kraj, ki so ga že pred stoletji poselili Kočevski Nemci, Slovenci in ljudje drugih narodnosti, nima niti enega stalno prebivajočega stanovalca. Kdor hoče obiskati Gotenico, se

mora prej najaviti policiji, ki urejeno naselje skrbno varuje noč in dan.

Slavko Hren se je v svojem dokumentarcu osredotočil na tisti del zgodovine, ki se je začela prva leta po koncu druge svetovne vojne, ko je šef tajne policije **Ivan Maček - Matija** določil Gotenico za izgradnjo skrivnega podzemnega varovanega območja, kamor bi se v primeru vojne nevarnosti naselilo slovensko komunistično vodstvo. Gotenico so popolnoma izpraznili, podzemne rove so najprej gradili vojni ujetniki in politični zaporniki, kasneje pa tudi ljudje, ki so pristali na popolno konspirativnost in naselitev v zaprtem območju Slovenije, kamor drugi prebivalci niso imeli vstopa.

V dokumentarcu so pred kamero stopili ljudje, ki so spregovorili prvič, odkar javnost ve za obstoj podzemnih rovov, v katerih so bili nekoč objekti - od kinodvorane, operacijske sobe, do množice sob in opremljenih kuhinj, sanitarij in kopalnic. Med njimi so delavec, ki ga je filmska ekipa pripeljala v rove po več kot pol stoletja, izseljeni prebivalec Gotenice, zgodovinarji in

zdajšnji "najemniki" vasi, predstavniki policije, ki so v naselju uredili vadbni center slovenske policije, in drugi.

V času slovenskega osamosvajanja so tukajšnji podzemni predori postali arhiv slovenskega filma. Arhivski filmi so bili namreč do osamosvojitve Slovenije hranjeni v jugoslovanskem arhivu v Beogradu, tik pred slovensko vojno pa so jih prepeljali v Slovenijo. Shranili so jih v podzemlju Gotenice in v desetletju uredili arhiv, ki ga še danes uporabljajo arhivarji in kinotečniki.

V filmu, ki bo na sporedu 22. maja na prvem programu Televizije Slovenija, sodelujejo priče zgodovine Slavko Fugina, Henrik Dralka, Slavko in **Danica Abram, Tone Šega, Pavla Mikulič, Stane Gabrič** ter sodobniki **Lojz Tršan, Ivan Nedoh, Toni Berkopec, Damjan Žagar, Mitja Ferenc** in **Rosvita Pesek**. Kot arhivsko gradivo so uporabili fotografije iz zasebnih zbirk, odlomke iz državnih propagandnih filmov o dogajanju na zaprtem območju Kočevske ter gradivo iz Arhiva Republike Slovenije in iz arhiva Televizije Slovenija. **(dko)**

Po predstavitvi filma RTV Slovenija o Gotenici: v ospredju režiser filma Slavko Hren (levo) in Slavko Abram, prvi, ki je spregovoril o skrivnostih Gotenice (Boris Vugrinec)